[2023] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਸ਼ੰਕਰ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

(2011 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 954)

15 ਮਾਰਚ, 2023

[ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ 1860: ਐੱਸ. 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, 22 ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਪੀੜਤ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਉਥੇ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀੜਤ ਨੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ - ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਗਏ - ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। 302/34 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਜੇਕਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੜੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ, ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਆਖਰੀ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ। -8 ਸ਼ੱਕੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀਆਂ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਬਾਕੀ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਬੇਵਕੂਫੀ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਜ਼ਾ- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਸਬੂਤ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਸਥਿਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਸੰਭਾਵਤਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਿੱਟਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੜੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13][671- ਬੀ-ਸੀ]

1.2 ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਰਾਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 18][674-ਏ ਸੀ ਡੀ]

1.3 ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। 29.09.2001 ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8 ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਈ।

ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਅਸਫਲਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 21][675-ਜੀ; 676-ਏ-ਡੀ]

1.4 ਜਦੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ' ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਬੂਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਰਿੱਡਬੇਅਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਇਕਾਂਤ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਗਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਗੇ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਸਿਰਫ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਸਹੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਹੇਠ ਵੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ' ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, [ਪੈਰਾ 25][678-ਜੀ ਐਚ 679-ਏ- ਡੀ.ਜੇ

1.5 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ ਥਿਊਰੀ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੁਆਰਾ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ-ਪਛਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀਆਂ ਹਨ

ਪਿਛਲੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਮੌਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਬਾਕੀ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਘਾਤਕ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28-30][680-ਐਫ ਐਚ 681-ਏ-ਸੀ]

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2013) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 668: [2013] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 458; ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ ਸਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1984) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 116: [1985] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 88; ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2020) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 166:[2020] 9 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 878; ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਚਿੰਤੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2021) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 626; ਸਰਬਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 1993 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 860; ਬ੍ਰਿਜਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1998) ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 1382; ਟੋਮਾਸੋ ਬਰੂਨੋ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2015) 7 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 178 [2015] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 721; ਨੰਦੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਹੁਣ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ) 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1454 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(1993) ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 860	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 5
(1998) ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 1382	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 7
[2013] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 458	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[1985] 1 ਐਸਸੀਆਰ 88	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[2015] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 721	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 11

ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

[2020] 9 ਐਸਸੀਆਰ 878	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 19
(2021) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 626	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 20

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2011 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 954।

2004 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ, ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 12.08.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 955।

ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਜੀਓ ਜੋਸੇਫ, ਰਿਸਵੀ ਮੁਹੰਮਦ, ਦੁਰਗੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਆਦਿਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

1. ਕੈਪਸ਼ਨਡ ਅਪੀਲਾਂ, ਜੀਵਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ, 12.08.2009 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਦੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਆਰਾ, 2004 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵੈ-ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਭੰਡਾਰਾ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2002 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ. 80 ਵਿਚ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3 ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਕਲੌਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2004 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.7 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 2002 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ. 80 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਚੌਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੀਰਾਲਾਲ ਦੀ ਇਸਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਆਈਪੀਸੀ') ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁੰਡਲਿਕ ਮੇਸ਼ਰਾਮ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਮ੍ਰਿਤਕ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। 500/- ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ.

2. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਮਿਤੀ 12.12.2001 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਬੰਧਰਾ ਵਿਖੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗਿੱਡੂ ਗੱਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਦਾ ਘਰ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਲੂਨਾ ਮੋਪੇਡ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਕੋਲ ਛੱਡ ਕੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗਿੱਡੂ ਗੇਟ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗਿੱਡੂ ਗੱਟੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਨੇ ਗਾਂਜਾ ਪੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 (ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ), ਹੀਰਾਲਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3, ਜੋ ਕਿ ਹਨ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਪੀਲੈਂਟਸ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੋ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਉੱਥੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗਿੱਡੂ ਗੇਟੇ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8) ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਗਾਂਜਾ ਪੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਪਰਾਗ ਸੁਖਦੇਵ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 29.09.2001 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਪਰਾਗ ਸੁਖਦੇਵ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ) ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਹਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਅੰਦਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਉਥੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗਿੱਡੂ ਗੱਟੇ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-8) ਦੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇ। ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਪਾਲਦੀ ਵਾਸੀ ਮਨੋਜ ਗੋਸਵਾਮੀ ਦੀ ਮਿਲੀ। ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਮਨੋਜ ਗੋਸਵਾਮੀ (ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. ਆਈ.) ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਭੰਡਾਰਾ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ ਲਖਾਨੀ ਕਸਬੇ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਾ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੜਕ ਪਿੰਡ ਪਾਲਦੀ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਭੰਡਾਰਾ-ਪਾਲਦੀ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੜਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਰੋਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 22 ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

3. ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਰਥਾਤ, ਉਕਤ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ।

4. ਕੈਪਸ਼ਨਡ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
5. ਸਰਬਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ' ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: -

"5... ਪਰ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ.
6. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ। ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚਲੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਰ ਟਰੇਸ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (i) ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (ii) ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

1.1993 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 860

ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ; (iii) ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ (iv) ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

7. ... ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦੇਹ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰੇ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਕਸਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਤ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕਾਰਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

7. ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਜਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਈ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"ਸਥਿਤੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਹਾਲਾਤ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਾਲ: ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕੇਟੇਨਾ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਹ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਸਬੂਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ

2.(1998) ਐਸ ਸੀ ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 1382

ਹਾਲਾਤ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਨ।"

8. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ' ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ ਸਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"153. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:

(1) ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਹਾਲਾਤ 'ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ' ਅਤੇ 'ਨਹੀਂ' ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਸਹਿਬਰਾਓ ਬੋਬਡੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [(1973) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 793] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ' ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

19... "ਯਕੀਨਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ' ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਨਸਿਕ ਦੂਰੀ ਲੰਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਦੀ ਹੈ। ਯਕੀਨੀ ਸਿੱਟੇ।"

(2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਿਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ,
(3) ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ,
(4) ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ

3. (2013) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 668
4.(1984) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 116

(5) ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਇੰਨੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

154. ਇਹ ਪੰਜ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

9. ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਜ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ, ਮਨੋਰਥ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਹ ਪੰਜ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।

10. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

11. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦਖਲ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ:-

"42. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਭੌਤਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਗੜ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

5.(2015)7 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 178

12. ਹੇਅਰਡ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਜੈਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ।

13. ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਜੇਕਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੜੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਵਾਇਦ ਕਰੀਏ, ਇਹ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਹੁਲ ਪੁੰਡਲਿਕ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕਤਲੇਆਮ ਹੈ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ.

14. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-54 ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-13 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਪੁੰਡਲਿਕ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੱਤਿਆ ਹੈ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 22 ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ 22 ਸੱਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 7 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੀਰੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਨ। ਉਕਤ 7 ਸੱਟਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੱਗੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਲ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਪੁੰਡਲਿਕ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕਤਲੇਆਮ ਸੀ, ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ।

15. ਮੰਨਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਸਿਰਫ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ -

"1. ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 8) ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ।

2. ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨ ਦੇ ਘਰ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ।

3. ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਚਕਾਰ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

4. ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ।

5. ਉਹ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਵਾਸੀ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦੋ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਕਲੇ।

6. ਉਹ, ਤੁਰੰਤ, ਉਥੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

7. ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਰੁੱਪ 'ਏ' ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸੀ।

8. ਡਾ: ਸੈ ਦੀ ਰਾਏ. ਮੰਜੂਸ਼ਾ ਰੰਗਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

9. ਕੱਪੜੇ ਸੜਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਅਤੇ ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਸਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। 1 ਅਤੇ 2.

10. ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪੂਰੀ ਪੈਂਟ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਬਲੱਡ ਗਰੁੱਪ "ਏ" ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ
ਮ੍ਰਿਤਕ।"

16. ਉਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅੱਠ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: -

"1. ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਫੇਰੀ।

2. ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮੇਤ ਚਿੰਤਮਾਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣਾ।

3. ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ।
4. ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3. ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ, ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦੋ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਗਏ।
5. ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।
6. ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਇਕ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਹੈਂਡਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਅਤੇ ਧਾਰ ਵਾਲਾ ਹਥਿਆਰ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਰੁੱਪ "ਏ" ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸੀ।
7. ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
8. ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਐਮ ਐਸ ਈ ਬੀ , ਕਲੋਨੀ, ਭੰਡਾਰਾ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ।

17. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤਿੰਨ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ: -

1. ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਸੀ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ।

2. ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਜੂ ਦੋ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗੇਟੇ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ"

18. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਰਾਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨੰਦੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਹੁਣ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 25.02.2022 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਇਰਾਦੇ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੜੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਧਾਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਲਦੀ ਹੈ।"

ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

19. ਨੰਦੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: -

24. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਰਾਦਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਾਹਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1995 ਸਪ. (1) ਐਸ ਸੀ ਸੀ 80) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿੰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਪਰ ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਬੂ (ਬਾਬੂ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, (2010) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 189) ਵਿੱਚ ਮੰਤਵ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਕੇਸ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਬਾਬੂ ਕੇਸ, ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 200-01)।

"25.ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨਪਾਲ (2008) 16 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 73), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

6. 2022 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 1454
7. (2020) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 166

ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.]

ਹਾਲਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: (ਐਸ ਸੀ ਸੀਪੀਪੀ. 87-88. ਪੈਰਾ 38-39)

38.... ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

39. ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਰਾਦਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। . ਇਹ ਵੀ ਤੈਅਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਮਹੱਤਵ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਨੋਰਥ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।'

26. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰਥ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਲਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ (2009) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 152)"।

20. ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਚਿੰਤੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

"27. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਰਾਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਰਾਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੜੀ ਖੇਡਦਾ ਹੈ।

21. ਹੱਥ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 29.09 2001 ਨੂੰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਪਰਾਗ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਦੋਸ਼ੀ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-8 ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਤੋਂ

8. (2021) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 626

ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾਮਨ ਗਿੱਡੂ ਗੱਟੇ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਪਰਾਗ ਸੁਖਦੇਵ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਅਸਫਲਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਅਮਵਰ ਅਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਚਿੰਤੱਪਾ ਪਾਟਿਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

22. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ (ਹਾਲਾਂ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ' ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਚਿੰਤਾਮਨ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8) ਅਤੇ ਧਨਰਾਜ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10) ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

23. ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 14 ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ ਥਿਊਰੀ' 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਜੁੜਵਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ: -

"(ਏ) ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਸ਼ਾਮ 4.00 ਵਜੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾਮਨ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8) ਦੇ ਘਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।
(ਬੀ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚਿੰਤਾਮਨ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਈ ਮਿਲੀ। ਭੰਡਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

24. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ (ਏ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭੌਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦਾ ਸਬੂਤ ਜਦੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 4.00 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਪੁੰਡਲਿਕ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾਮਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਦੇ ਘਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ' ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੜੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹੈ। ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਲਟ ਚਿੰਤਾਮਨ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8) ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 4) ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ, ਘਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਸ੍ਰੀ ਪਰਾਗ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8 ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਸਨ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਪਰਾਗ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਸੁਖਦੇਵੇ ਵੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਾਂਜੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗਾਂਜੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਦੋ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-8 ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 6 ਵਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਵਿਚ

ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ 'ਏ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਭੌਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਧਨਰਾਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-10) ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-10, ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਮ 4.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਐਸ.ਟੀ. ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਘਰ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਦੇ ਘਰ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8) ਦੇ ਦੋ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਏ ਕਿ ਚਿੰਤਾਮਨ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਸਮੇਂ 4 ਤੋਂ 5 ਵਿਅਕਤੀ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਂਡੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-10 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਦ, ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਕਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਚਿੰਤਾਮਨ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਗਰਭਵਤੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੰਤਾਮਨ ਨੇ ਪਾਂਡੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਇਹ ਦੱਸੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਿਆ ਸੰਸਕਰਣ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-10 ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 4:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਚਿੰਤਾਮਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-08) ਦੇ ਘਰ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਉਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਗਰਭਵਤੀ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ ਕਿ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 04:00 ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ 06:00 ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

25. ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀਆਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ' ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਹੱਥ 'ਤੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਏ ਥਰਿੱਡਬੇਅਰ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕੀ

ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਗੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਸਹੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ. ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜਾਏਗੀ ਕਿ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ' ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ , ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਵਾਹੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦਾ ਘਰ ਗਾਂਜਾ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅੱਡਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਗਾਂਜੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਦੋਸ਼ੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ ਕਿਉਂ ਆਏ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ | ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਲੂਨਾ ਮੋਪੇਡ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-8 ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗੱਡੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-8 ਕੋਲ ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਮੰਗਿਆ। ਜਲਦੀ ਹੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਨਾਲਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਆਏ ਸਨ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8

ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 161, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਪਰਾਗ ਸੁਖਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਹੁਲ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ? ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਯਕੀਨਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਉਥੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਨ।

27. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਾਮ 4:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਰਭਵਤੀ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜੋ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰਾਂ ਸਮੇਤ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਗੁੱਸੇ / ਨਿਰਾਸ਼ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

28. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ ਥਿਊਰੀ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਦੁਆਰਾ ਜਾ ਕੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ।

29. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾਪੀ ਡਬਲਯੂ-8-ਚਿੰਤਾਮਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੌਖਿਕ ਗਵਾਹੀਆਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10 ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਇਰਾਦਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਮੌਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ

ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.]

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹੁਲ ਪੁੰਡਲਿਕ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਘਾਤਕ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਬਾਕੀ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

30. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

(ਜਾਰਜ ਜੇ. ਅਤੇ ਰਾਖੀ, ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- **ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Advocate Shifa Kler